

Előfizetési árak:
 egész évre 4 ft., félévre 2 ft.,
 negyedévre 1 ft.
Egyes szám ára 8 kr.
 hirdetések mérsékelt árai szerint.

**A lap megjelenik minden va-
 sárnap**
 Felelős szerkesztő:
FUCHS ANTAL

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Arpád-ut 20.,
 hova a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal: Arpád-ut 20.,
 hova a lap anyagi részét illető közle-
 mények és előfizetési penzek küldendők
 Kiadófelajdonos:
FUCHS ANTAL

UJPEST- ÉS RÁKOSPALOTA KÖZSÉGEK TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA

A főszolgabíró távozása.

A váci felsőjárás derék főszolgabi-
 rája Kemény Gusztáv 30 évi szakadat-
 lan működés után a jól megérdemelt
 nyugdíjba vonul s átadja helyét a fia-
 talabb generációnak. Helyére már most
 a január 12-én megtartandó törvény-
 hatósági bizottsági közgyűlésen vá-
 lasztják meg az új főszolgabíró. A mi-
 dőn állásától visszalép a következő le-
 vélben vesz búcsút a megyei bizottsági
 tagoktól és a községek előljáróságától.

Előre haladt életkorommal járó fogyat-
 kozások fokozódása miatt nem érezvén
 többé képesnek magamat a mindinkább
 terhesebbé váló nemcsak szellemi, hanem
 testi mozgékonyságot is igénylő járási fő-
 tisztviselői állás kifogástalan betöltésére,
 kérvénynnyel járultam a vármegyei törvény-
 hatósághoz. 1897. év folyamán leendő nyug-
 díjaztatásom vegyett, ami valószínűleg már
 a januáriusi bizottsági közgyűlésen elha-
 rozva is lesz.

Néhány hó hijjával (nem számítva az
 1861. évben választott törvényszéki elnöki
 minőségben néhány hetig teljesített szol-
 gálatot) 30 évig működtem szakadatlanul
 a váci felsőjárás elen, a hova a község
 ismételteln megnyilvánult bizalma emelt;
 és ezen elég hosszú idő alatt mindenkor
 legfőbb törekvésem oda irányult, hogy a
 tevékeny munkásság kifejtése s jellemtiszt-
 laság megőrzése mellett a bizalomra érde-
 mesnek is tekintessem. Most pedig midőn a
 testi törődöttség kényszerít a visszavonul-
 ásra, a hosszú időn át számos ízben tanu-
 sított jó indulatért s támogatásért hálás

köszönetemet nyilvánítom, szabadjon a jó
 emlékre tartásért esedeznem.

Hazafias üdvözlettel maradván

mely tisztelője
Kemény Gusztáv.

A derék öreg ur, akit az egész vár-
 megyében a főszolgabírók mintaképé-
 nek tartottak, rendkívüli tevékenység-
 gével és munkásságával érdemelte meg
 ezen elismerő címet. Községünk, amely
 az ő anyai oltalma alatt fejlődött és
 erősödött, sokat köszönhet neki, mert
 ennek érdekében mindig megtett min-
 den lehetőt. Szerették is őt mindenütt
 s habár Ujpest miatt, mely speciális
 viszonyainál fogva sohasem tudott és
 tud a vármegyei rendszerbe behelyezke-
 kedni, az utóbbi években több ízben
 kellemetlenségei is voltak felsőbb ható-
 ságánál, azért jóakarátát a községtől
 soha meg nem vonta és hivatalos ha-
 talmát a község érdekei ellen nem ér-
 vényesítette.

Épen ezért nagyon sajnáljuk távozá-
 sát, mert benne a község egy jóakarót
 és hathatós támogatót, a járás és vár-
 megye pedig egy kötelességteljesítő
 munkás derék tisztviselőt veszít. Jó em-
 léke a község történetében meg lesz
 örökítve, mert az a község eddigi egész-
 séges s az országban páratlanul álló fej-
 lődésével egyértelmű, ugyanugy van ez
 Rákospalotával is, amely rövid két évti-
 zed alatt az igénytelen faluból da-
 czára nagy község, szervezetének, báb-

ran mondhatjuk, hogy várossá növeke-
 dett.

Néhány év előtt ünnepelte szeretett
 főszolgabírónk ebbeli működésének 25
 éves jubileumát, amely alkalommal Uj-
 pest község is méltó módon vett részt
 azon. Ugyanis a község képviselőtestü-
 lete egy e célra összehívott ünnepélyes
 közgyűlésén a főszolgabíró érdemeinek
 méltánylásául a község egyik utczáját
 Kemény Gusztáv-utca névre keresztel-
 tette el s a nevére egy 300 ftos alapít-
 ványt tett, mely alapítványnak kamatai
 minden évben kiadandók egy önhibáján
 kívül elszegényedett ujpesti lakosnak.
 Mindkettő eklatáns bizonyítéka az
 iránta tanúsított szeretet és tisztelet-
 nek.

Ez a szeretet és tisztelet most sem
 szűnt meg s úgy Ujpest mint Rákospa-
 lota község képviselőtestülete bizo-
 nyára fog találni módot, hogy ezt a fő-
 szolgabíró távozása alkalmával kellő
 módon kifejezze.

Az a Kemény Gusztáv, aki 30 esz-
 tendőn keresztül járt közre a két község
 fejlődése és felvirágoztatásán, az, aki
 mindig a munkásság és tisztesség pél-
 dányképe volt, megérdemli, hogy a két,
 község diszpolgárává választassék. Ez
 az általános óhaj, amely bizonyára tel-
 jesülni fog!

A derék ügybuzgó tisztviselőt pedig
 jól megérdemelt nyugalmában tartsa
 meg a mindenható számos éven kereszt-

A „KÖZÉRDEK” TÁRGZÁJA

Az ujpesti kereskedők bálja.

(1897. évi január hó 5-én.)

Szerdán, e hó 6-án déli 12 órakor a kö-
 velkező tartalmu névjegyet kaptam:

Elől:

*Hihalmi
 Harmos Zoltánné*

A másik oldalán:

*Szíves látogatását kérem ma
 8. u. 6 órakor.*

Elmentem. Delután pontban 6 órakor ott
 voltam. Nem vártam egy perczet sem, ő nagy-
 sága rögtön fogadott.

— Üljön le. Limonádét fog inni.

— Ha parancsolja.

Csengetett és a limonádé felszolgálása te-
 kintetében intézkedett.

— A limonádé mellett elmeséli a tegnapi
 bált.

— Kár, nagyon kár, hogy nagyságos
 asszonyom —

— Ne is mondja. Tudom, hogy nagy el-
 vezettől fosztattam meg, de belátja, hogy e
 beteg torokkal —

— Igaz, nagyon igaz. Tartózkodása telje-
 sen indokolt.

— Pedig az utolsó pillanatig elt bennem
 az elhatározás, hogy megyünk, a mikor be-
 lepelt a doktor, az a csunya Troján és tekin-
 telyének egész súlyával tiltakozott a készü-
 lődés ellen.

— Ej, ej.

— Nagyon bosszankodtam. Haragudtam a
 doktorra. A mikor aztán elment, párnám
 közé dugtam a fejemet és — ferjem minden
 vigasztalása daczára — sirtam, keservesen
 sirtam.

— És e közben elaludt.

— Igaza van, az lett a vége.

— És megálmodta a bált.

— Akkor nem hívtam volna magát ide.

— Köszönöm.

— No, ne erzekenykedjek. — Iszik
 még egy pohárral. . . . Így ni . . . kavarja
 meg. . . . Aztán legyen kímélettel torkom
 iránt és ne hagyjon annyit beszélnem, mert
 Troján —

— Igen, igen a Troján doktornak kellene
 beszélnie, ha már —

— Hagyja el, ő csak a csellóról beszél.

— Az sem utolsó dolog.

— Igen, de én most a bálról szeretnék
 valamit hal'ani.

— Akkor sziveskedjék a bál főrendezőjét
 vagy elnökét —

— Semmi főrendező, semmi elnök.

Azok részrehajlók lennének. Maga telje-
 sen indifferens; maga leplezellenül beszélhet.
 Kérem kezdje meg.

— Szép ajkáról a kérés parancs.

Én engedelmekedem!

— Ez már beszéd.

— Merkur hívei, a kik Istenökben a súly
 és mérleg fölhalálóján kívül az ügyesség és
 furfangosság mintaképet dicsőítik, kísértették,
 hogy a testgyakorlat tudománya sem mástól,
 mint Merkurtól származik.

Ugy gondolkodtak, hogy a súly és mérleg
 körüli ügyességüknek és furfangosságuknak
 napról-napra elvitázhatlan bizonyítékait ad-
 ják, azonban a testgyakorlat tudományát az
 ő czegük alatt meg be nem mutatták: ezért
 rendezték a tegnapi bált.

Azt hittem, hogy kezdőkkel lesz dolgunk
 s ime a kiváló izléssel dekorált salóban,
 lepten-nyomon salon-emberekre akadunk, a
 kiknek minden mozdulata rutinizottságot
 árult el.

— Hogy aggódhattak, mikor Zsoldos volt
 a főrendező?

— Tudja, nagyságos asszonyom, az ud-
 varnál is van főkonyhamester, mégis, ha a
 szakács nem jó, a kukták ügyetlenek, bizon-
 nem sikerül az a királyi ebéd.

— Ugy? Ez esetben tehát a rendezőség
 minden tagja kitett magáért?

— Egytől-egyig! Pomás látvány volt az
 a frakkos, klakkos, lakkos rendező had, fehér-
 selyem szalagos, aranyozott Merkurral szem-
 beszökövé tett rendezői jelvényével Zsoldos
 főrendezővel az élen.

Még este 8 órakor is akadt tenni valójuk,
 ha egyébb nem, itt-ott a draperiakon egy-egy
 ránczot igazítani, mignem 9 órakor már tel-
 jesen elkészülve, nyugodtan fogadhattak az
 érkező vendégeket és oszthatták ki a szinten

tül, hogy az ő keze alatt fejlődött esemetek terebélyes fává növekedését örömmel szemlélhesse. Ezt őszinte szívből kívánjuk!

Az újpesti izraelita nőegylet jubileuma.

Az izraelita nőegylet e hó 19-én fenyves ünnepet ül. E napon tartja meg fennállásának 25 éves jubileumát.

Ezek hálaja teszi nagyja ez ünnepet, ezek imája száll fel a Mindenhalóhoz ezen nemes egyesületért, mely immár 25 év óta gyakorolja áldásos jótékonyát.

Később nagy, kisdéd és agg fog lel-orolni ama jótékony asszonyok előtt, hogy megköszönjék azt az emberbaráti szeretettel melyet ezen egyesület keretében kifejtettek, könnyes szemekkel fogják áldani azon kezűket, melyek 25 év alatt oly bőszegesen osztogattak a szegényeknek a könyöradományokat.

Az emberiség legszebb erénye a jótékony-ság, azaz igazi jótékony-ság mely nemes, ün-nellen kebelből ered és le tud szállani oda, a hol legnagyobb nyomor van és nem ker, nem vár hálára, hanem jól tesz, mert jó szíve parancsolja, enyhíti az ehezők gyötrelmeit s a szerencsétleneket, kiknek a fei kegyetlen hi-dege szinte megdermeszti testet, felruhazza, szoval ott van mindenütt, a hol a sors csapása legkegyelenebbül sújtja a beleget és elaggott szegényeket.

A szív legmagasabb erénye az, midőn szegény embertársaink sorsán akár könny-nyitni, a szív nem érzelhet nemesebben, mint mikor az emberiség szerencsétleneit a sors által ültözött, magukon segíteni nem képes a legnagyobb fájdalomtól meg szegények teltségére költi fel a könnyületeit.

A női szív akkor mutatja be nemes hiva-tását egész leányon, a mikor emberbaráti erénye a legmagasabb erények segített a szegényeknek, s egyszerűen arra törekszik, hogy nemes szívnek magasztos erényével felkeltse a többi sorsosok lelkét a helyes hűség, hogy az árnyékokat egyfajta társas és főképpen teljesen a pályáján érde-keben.

A jótékony-ság az emberi szívnek leg-fényesebb erénye, de főleg a nő van hivatva ez erény gyakorlására, mert míg a férfi talán ugyanazt érezve, átadja az adományt, a sze-gényben a megszegényülés erzetét éreztli fel, a női szív gyöngéd lapintata azt ugy tudja átadni, hogy enyhíti vele a lefert küzdő, szenvedő embertársak fájdalmát. A női ugy alkotta Isten, hogy képes legyen a sírok könnyeit felszárítani s talán nem egy életet az életnek fennlartani.

Hála teneked Ezek ura, a ki annyi nemes erénnyel áldottad meg a női szívet, hála azoknak a nemes asszonyoknak, kikben ez Isteni adomány, a felebaráti szeretet oly nagy mértékben van kifejlődve.

Az izraelita nőegylet tagjaiban nemcsak a felebaráti szeretetnek fenyves bizonyítékát látjuk és látjuk, hanem oly vegtelen buzgó-ságot is, hogy bátran állíthatjuk, hogy ember-feletti munkát végeztek és végeznek a jóté-kony-ság terén.

Ezen 25 év alatt ezer meg ezer ember és gyermek élvezte általuk a jótékony-ság min-den nemét.

Az egyesület adományával nem egy csalá-dit mentett meg a megfagyástól, népköny-haja által százakat evenkiút az ehhaláltól, szoval: fával, ruhával, étellel látta el mind-azokat, kik arra rászorultak.

A nemeskeblű asszonyok nemcsak, hogy a segélyezésre előteremtették az anyagi eszkö-zöket, hanem hátréltalan buzgalom által lel-kesítve sajátkezűleg nyújtották át életmentő segélyadományukat a szegény üszegéseknek.

Ha valaki jótékony-ságot gyakorolt, ugy az izraelita nőegylet tagjai bizonyára kétszere-sen tettek ez irányban eleget, mert hiszen a jótékony-ság gyakorlására kevés olyan terre-num kínálkozik mint Újpesten. Kevés hely van széles e hazában, a hol a jótékony-ság gyakorlása olyan áldásos, mondhatnánk ege-fően szükséges volna mint Újpesten.

Ezért az izraelita nőegylet tagjait kétsze-res érdem illeti, mert ott gyakoroltak jól, a hol leginkább volt arra szükség.

Egy hosszú és díszes nev-sort lehetne itt bemutatni, akik e szép emberbaráti feladat-nak oly buzgón és fáradhatatlanul áldoztak, ha-nem eszmén két nevet említnék néh. özv. *Quit-mann* az együletnek 10 even át volt elnököje és *Friedmann Arminné* jelentégi elnököje ur-hölgyek nevet, a kik az egylet elen és annak buzgó tagjai által támogatva az egyület fel-nyújtottak és módot nyújtottak a női eré-nyek oly nemes megújítására.

Adjáték Ég, hogy ez a derék egyesület a közeg szegényei javára meg számos even át gyakorolhassa nemes jótékony-ságát, emléke örökké elni fog azok szívében, kiknek gyógy-írt nyújtott, de fenn fog maradni Újpest törté-nelmében is és ragyogó betűkkel lesz meg-örökítve az utókor szívére.

Üdvözljük az újpesti izraelita nőegye-sület 25 éves jubileuma alkalmából! E.

HIREK.

— Az újpesti izraelita nőegylet 25 évi fennállásának emlékeire 1897 január 19-én délután 3 órakor ünnepélyt rendez. Az ünne-pély sorrendje: Délután 3 órakor szonoklat-

tal egybekötött háladáó istentisztelet az új-pesti izr. templomban. Istentisztelet után diszgyűlés az újpesti közművelődési kör nagy-teremben a következő tányrsorozattal: a) Elnöki megnyitó. Tartja Friedmann Arminné urnó, elnök. b) Ünnepi beszéd. c) Jelentés az egylet 25 éves működéséről. d) Tiszteletbeli tagok választása. e) Indítványok egy leány-árvaház ügyében. f) Elnöki zárzó. Este 8 órakor a közművelődési kör helyiségeben társasvacsera. A társasvacserán egy leritek ára 2.50. Keretnek a t. meghívottak, hogy a társasvacserán való megjelenési szándékukat 1897 jan. 10-ig az egyleti elnökség tudoma-sára hozni sziveskedjenek.

— **Uj állami ovoda.** Újpesten lavasz-utca 76. sz. a. egy második áll. ovoda nyílt meg e hó 4-én.

— **A slójd egyesület.** mely egy kézi mun-kára nevelő iskolát fog szervezni községünk-ben, jan. 3-án d. u. tartotta meg első alakuló ülést. — Elnöke: megválasztott fl. Ilse k Vincze plebanos, titkára: Kiss Bela igazgató. Örömmel üdvözljük e nemes és magasztos intézmény meghonosítását, mely hivatva leand községünk anyagi jöletét minden tekin-telben előmozdítani és őszinte szívből kíván-juk, hogy siker koronazza e le kes ferfiak buzgó törekvést. A közgyűlés mint értesültünk, már a jövő het folyamán tartatik meg, a melyen az alapszabályok fognak tárgyalatni.

— **Az Újpesti Zeneművelő-Egyesület** f. evi jan. hó 17-én este 6 órakor tartja meg V. rendezési közgyűlést, a mely közgyűlés tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz.

— **Egyháztanács gyűlést** tartott a hely-beli rom. kath. egyháztanács f. hó 4-én Kar-pati Jozsef elnöklété mellett. A tányrsorozat 1. pontja a képviselőtestületbe küldendő er-lek képviselő választása volt. Megválaszta-tott egyhangulag közfelkiáltással Krapp Mi-hály házfűladonos és ny. rendőrségi tisztvi-sei, tehát az eddigi képviselő Dezső Lajos frappans kibuklatásban részesült, a mennyi-ben jelölése meg csak szoba sem jött. A 2. pontot a toronyóra kezelésének berbeadása kepezte. Az evről-évre megújítandó berletet az 1897. évre Kammerer János orasmeszter-nek adták ki 80 forint díj mellett. A 3. és utolsó pontot, mely a parkányirtásra vonatkozó szerződésről szólt, akként oldattak meg, hogy Hajberger Jozsef szerződött parkányirtóknak szerződését nem újították meg, hanem hatá-rozatilag kimondották, hogy a parkányirtást esetről-esetre fogják eszközölni és díjazni. Több tárgy nem leven a gyűlés ezzel veget ért.

— **Közgyűlés.** A »Nandor« című I. újpesti munkás beleg-segélyező és temetkezési egylet f. hó 6-án délután tartotta XXVII. rendezési

pajzsot ábrázoló püch-tánczrendeket. A te-remben való beleplénkor a meglepetés vett erőt rajtam. A Colosseum bermet ily pompával, ily izléssel feldíszítve meg nem láttam. A helyi-ség rozoga ábrákot ellakartak a nehez göbelin-függő nyók, a szupad felet levő két sarkot pe-dig o-zhongha hoztak a terem arányaival az ott művelő kezzel elhelyezett szőnyegek. Az odon talakat eltűntette a pazarul alkalmazott lomb és virág, melynek arnyai visszaverődtek a tükör fényességű pádimentumon. Hat meg a terem jobb oldalán felállított sátor! Kép-zeljen egy tündérvilág helyet, arnyas helyen, delővi növények közepett, balsamillatu leg-körben. Nem is kell mondanom, hogy a lady-patroness és női környezete számára épült, melybe, a mikor benne elhelyezkedtek, festői-leg illettek bele.

Kilencz órakor sűrű egymásutánban ér-keztek a vendégek: alig győzték a bejáratnál izgó-mozgó rendezők karjaikat felajánlani, a mikor 7.10 órakor kívülről hallatszódó kürt jelze a bal védnökenek érkezését. Mintegy va-rázsütesre a bejáratnál csoportosultak a ren-dezőség nő- és férfitagjai, sorfalat képezven a teremben, előkőn Radics Dáviddal a bal-bizottság elnökevel, a ki a Rákóczy-indulo hangjai mellett ferje kiseretében belépő lady-patroness: Volfner Tivadarné, országgyű-lesí képviselőnk nejet, el fogadta s kiserre a rendező bizottság tagjai által a sátorba ve-zette, felajánlván neki a hatalmas virágok-rot, mely izlés dolgában mi kívánni valót sem hagy hátra.

Lent alakot képez, ibolya,- rózsá,- gyöngy-

virág- és kamelia csoportosítással antikmoire selyem mangettában, rózsaszínű antikmoire selyemszalaggal. W. G. aranyhímzésű mo-nogrammal. A mint hallom: Weinfeld Regina újpesti leány Erzsébet-köruti virágüzletéből került ki. Ugyancsak díszes a lady-patroness számára készült pajzsaiaku schamoi bőrről bevont, nízöld piüsszegélyivel és színden W. G. aranyhímzésű monogrammal ekesített tánczrend is, melyet Zsoldos főrendező nyuj-tott át, s közvetlen utána megnyitotta a bált, hevel ropogtatván az első csárdást. A lady-patroness kiseretét Volfner Józsefne, dr. Sámuel Lázárne és Adorjan Sandorné képez-tek, kiknek oldalán ott láttuk ferjeiket is.

— Beszéljen a toillettekről.

— Kevessel sokat mondhatok. Ilyen pom-pát, ilyen pazar fenyit az újpestiek meg nem fejtettek ki. A szabók valójában remekeltek, valószínűleg meg is fizeltettek magukat bu-sásan. Selyem itt, selyem ott, suhogott min-den mezdulat, mint a lágy, kellemes fuvalom. Persze előljárt ebben a lady-patroness, lenge termetehez jól kiválasztott világos selyem rövidaljú, tánczrakészült toilletjével, nyakán drága colier-vel, Senki sem maradt hátra, mindenki kiállhatta a legkenyesebb kritikát.

— De hisz azt mondják.

— Igaz, igaz. Ó az egyetlen, szürke szövet-ruhát viselt, rózsaszínnel és kekkal díszített rövid ujjas derekkal, de hát — a mint mond-ják — ó az utolsó pillanatban szánta el ma-gat a megjelenésre.

— Nos, a hangulatról, a kedvről is szóljon.

— Szilajság, mesterkéletlen vigasság jel-lemzi az egész éjjelt. A lady-patroness és ferje

reggeli 2 óráig szakadatlanul tánczoltak, de folyton tánczolt minden lány, minden assz-zony, ha csak akart! — Csicsó Miska talp-alávalóm. — A hölgyek nevetit ha felsorolná —

— A mennyire emlékeztem engedti sze-tesen. Kezdem a főrendező nejen Zsoldos Janosné és a balbizottsági elnök nejen Radics Davidné. Ezeken és a lady-patroness környe-zeten kívül, a kikeltemár megneveztem jelen voltak *Meg pedig asszonyok*: Lindt Janosné, Fried-mann Arminné, Diamantstein Lajosné, Grün-baum Lajosné, özv. Ladányi Somané, Fried-manne (Budapestről), Erschinger Janosné, dr. Wolfner Jakabné, Winternitz Gyulane, Berényi Antalné, Szel Manoné, Wachster Adolfné, Hevesy Vilmosné, Szomjasné (Buda-pestről), Weisz Adolfné, Weisz Mórné, Schwarz Lajosné, Fischer Jakabné, Bokor Janosné, Silbermann Izidorné, Farkas Józsefné, Fürst Aroné, Reich Henrikné, Altenbach Ferencné, Mósel Simonné, Rosenfeld Ja-kabné, Schick Mórné, Varady Ignácné, Kohn Simonné, Róth Ignácné, Perl Samoné, Lö-rencz Istváné, Schweiger Józsefné, Bauer Hermanné, Lichtenstein Lipótné, Reiter Li-pótné, Seidler Jakabné, Presburg Tivadarné, Löwy Bernátné, Grósz Lipótné, Biedermann, Jozsefné, Deutsch Jozsefné, Deutsch Samoné, Schwarz Palné, Fleischmann Alajosné, Zeis-ler Lajosné, Lerner Manoné, Klein Bernátné, Fuchs Samoné, Fuchs Bernátné, Klein Jo-zsefné, Perl Adolfné, Schwartz Ignácné, Nemes Jozsefné, Steiner Mórné, Waldmann Henrikné, Glück Henrikné, Lerner Hermanné Diamant Ignácné, Spitzer Mórné stb. *Leá-nyok*: Friedmanné Margit, (Budapestről)

közgyűlést, melyen a tagok igen számosan résztvettek. A napirend egyes pontjai voltak, elnöki megnyitó, jelentés a folyó évről, a múlt évi zárszámadás és mérleg felülvizsgálása. Ezen pontok után a tisztújítás következett, melynél a régi tisztviselők nagyrészt újból megválasztáltak, kivéve, hogy a volt árva-gyám Weighand helyett Opavszky Henrik választott meg s Pohl Károly a számvizsgáló bizottságba került. (Ő ugyan inkább titkár szerepet volna lenni, de egy hang sem volt mellette, s így szép reményei dugába dőltek!) Több tárgy hiányában a közgyűlés ezzel véget ért.

Az Ujpesti Dalkor múlt hó 31-én sikerült Sylvester-estélyt rendezett saját helyiségében. — Megnyitótul négy kardalt enekelték szabatos előadással s ráadásul közki-vánatra a »Jambót« adtak elő eredeti magyar szöveggel. A karok után Andrejka József tanár és ifj. Pótz Ferenc néhány zamatos népdalt adtak elő élénk felszólításokkal mellett. Ezután következett a tombola, melynek különös derűtséget kellett, hogy az egyik trefás tárgyat a »Varazstuvolat« egy ismeret fuvola-művésznök nyerte meg. Ejel-ko: Doctor Bela a dalárda alelnöke köszön-tötte fel az újév s beszédjének befejezte után felzendült Hubert Károly »Radója« lendülettel előadva, mely rögtönzött pöcc után elkezdődött a tánc s hajnali 4 óráig tartott. Az estély általában szép látogatott-ságnak örvendett s a résztvevők mindannyian igen kellemesen szórakoztak.

Az Ujpesti Izraelita Nőegylet 25 évi fenn-állásának emlékére 1897. január 23-án, a Colosseum összes termeiben egy leteleltető leányarvára alapja javára zártkörűen rendezte. Kezdeté 9 órakor, belépődíj: 20 frt, melyjegy 1 frt, családjegy (2 hölgy 1 m) 2 frt. Felülvezetések a játékoknál eziranti tekintet-ből köszönettel fordítanak és hír pite-nyuglázatlak. A fővárosról és Párizsról való éjjeli közlekedésről gondoskodva lesz.

25 éves jubileum. Friedmann József polgármesterünk Sylvester napján ünneplte meg vendégösszegetek 25 éves jubileumát. Ez időből legtöbbet töltött Ujpesten. Jubileuma alkalmából barátai és vendégei nagy ovációkban reszeztettek.

Uj reszvenytársaság. F. hó 3-án delu-lán 3 órakor az újpesti ipartestület helyi-segében rendkívüli látogatott értekezlet tartat-tott egy Ujpesten »Kezdelet« című alatt ala-kulandó reszvenytársaság ügyében. Az érte-kezlet, melyen dr. Kis Sándor ügyvéd elnö-költ, egyhangulag kimondotta a reszvenytar-saság megalakítását és azonnal megkezdő-dött a reszvenytársaság jegyzése is. Mint értesülünk ezen reszvenytársaság létrehozásán közre-

Brüll Fanny, Diamantstein Paula, Fried Aranka, (Budapest), Herczföld Katica és Malva (Balassagyarmat), Weisberger Ka-ticza, Deucht Jenni és Paula, Volberg Iren, Grünbaum Ernestin, Kohn Jozefin, Lichten-stein Frida, Klein Ernestin, Klein Franciska, Hercz Mariska, Vermes Roza, Klein Anna, Lerner Klara, Mayer Adel, Diamant Ika, Weisz Ilka, Wachler Roza, Bokor Mari, Szűcs Etelka, Neumann Deborah, Tauszig Leontin, Moskovits Regina, Weisz Irma, (Mo-gygorod), Hendi Etelka, Krisztian Jusztina, Steiner Terez, Schwartz Stefánia, Reichardt Roza, Grósz Jenni, Reiter Helén stb.

Most még csak arról kell megemlékezni, hogy a nem remélt tenyes siker Zsoldos Já-nos főrendező, Radics David bizottsági elnök, Kriszt Ferenc titkár, továbbá a hölgyrende-zők közül Diamantstein Paula, Deucht Paula, Klein Ernestin, Grünbaum Ernestin, Hercz Mariska, Deucht Jenni, Wachler Roza, Klein Fany és Diamant Ika kisasszonyoknak, a férfiak közül, Boskovits Árpád, Boskovits Béla, Wachler Hugó és Wukitsevitcs József urak fáradhatlan buzgalmanak tudható be.

— Az elmondottakból látom, hogy a ke-reskedők bája reményen felül sikerült. Kö-szönöm hű tudósítását és ígérem, hogy a szabalmi polgarbárról én fogok önnek re-ferálni.

— Nagyon fogok örülni, kivált ha eldi-csekedhetik azzal is, hogy a Bauer budapesti cukrász-czeg szolgáltatta ki a pompás hűsítő italokat és friss süteményeket.

Aztán ajánltam magamat s az előszobában cigizetetre gyújtottam. *Kis-kra.*

günk legtekintélyesebb polgárai állanak az elén, kik már eddig is több mint 30 ezer forintot jegyeztek. A kik az ügy iránt érdeklődnek forduljanak dr. Kiss Sándor ügyvéd urhoz, ki szívesen szolgál ez ügyben bővebb felvilágo-sítással.

Baleset. Pékar Sándorné hajógyári tisztviselő neje f. hó 4-én az angyalföldi jégvermek körüli jégpályán koresolyázás közben bal lábát boka fölött kitépte. A súlyo-san megsérült nőt kocsin vittek lakására, hol dr. Troján A. János háziorvos vette keze-les alá. Ez az incidens is bizonyítéka annak, hogy oly helyeken is koresolyáznak, a hol a hatóság azt nem engedélyezte, tehát felügye-letet sem gy. korolhat. A rendőrség részéről szigorú ellenőrzést kérünk ez irányban an-nal is inkább, mert a jelzett helyen ilyenmü szerencsétlenség már nem az első eset.

Tolvaj kereskedősegéd. A Weisz József helybeli divatárú czeg bizalmasával tulul visz-szaült egyik alkalmazottja nevszerint Vidak István, komáromi születésű, 27 éves kereske-dősegéd. Nyakra-főre hordta el az üzlethől az értékes selyemszöveteket s azokat szövet-seges bűntársával elzalogosította, a penzen osztzkodtak és a helybeli éjjeli kaveházak-ban elposzkolták. A gyanu Vidak urfi elen zki or irányult, a mikor a czeg főnöke a kü-lönrendelés folytán érkezett 100—100 frt-tekü városi bundát, alkalom kínálkozván az eladá-ra, kereste. A nyomok Vidak Istvánra vezettek, a ki már 2 hónapja nem áll a czeg szolgálatában. A czeg feljelentést tett, minek folytán a rendőrség Vidakot mintegy 15 bűn-társával együtt letartóztatta. A nyomozás fo-lyamán szorán felül találtak zalogzedulákat, melyek mind a Weisz czeg kereskedéséből való árúkról szólanak. A további nyomozást Dr. Vaday László rendőr fogalmazó vezeti nagy ambícióval. A kar nagyságát eddig megállapítani még nem lehet.

Csemesz, a ki vicczel és a községi pánztári ell. nőr, a kinek abból haszna van. Még ide irhaljuk folytatónag: nemkülönben a kö-zségi tisztviselők, a kik s erelik a cognacot és cognac helyett vizet kapják. A dolog egyb-ment abban áll, hogy egyik trefás csemesz-től több palackozt cognacot kobozott el a köz-ségi fogyasztási hivatal, s azokat arverezés ulján mint legtöbbet igézőnek, Nagy Gyuri ellenőrnök eladta. Sok rigye zkadit Nagy Gyurinak s a községi tisztviselők sorba járják, szepen, edeskesen kerve őt, hogy juttatna nek-kik is egy-egy palackozt abból a potomaron vásárolt finom, három csillagos cognacból. Nagy Gyurinak jó szíve van, adott is ennek-annak egy-két palackozt 10—15 krajczár haszon mellett, a mit azok hálás köszönetek között befizettek és áldottak a csemesz, hogy ily olcsó cognacozt juttatta őket. Aztán nyöknöknek esküdozását enyhítendő a kös-tolashoz láttak. Előbb különös ízűnek találták a cognacot, majd ugy találtak, hogy semmi ize sincs a cognacnak, végül egyhangulag constatáltak, hogy a palackozkban cognac helyett viz vagyon. A mentye áldást rebe-gelt ajkuk előbb, kétszer annyit átkot szort az ismeretlen vicczes csemesz fejere a fel fedezés után.

Rendörkapitánytuc ügye. A »Neues Pester Journal« és a »Budapesti Napl« sze-rint Kolozsvary Gyula helybeli és Bérczi Bela központi rendörkapitányok között »ki-nos affer történt a napokban a főkapitányság egyik hivatalos helyis-gében.« Mind a két lap egymástól elterőleg mesélt el olvasóinak a két kapitány közli összekoczezanást, abban azonban harmonizálnak, hogy ebből kifolyo-lag mindket kapitány kerde maga ellen a fe-gyelmi vizsgálatot. Nekünk módunkban van kijelenteni, hogy sem a »Neuespester Jour-nal« sem a »Budapesti Napl« közleményei a valódi tényállásnak meg nem felelnek.

A dob-utczai rablógyilkos üldözése

— Saját tudósítónál. —

Ujpesten, a főut- és temető-utca sarkán van Bekéfi Jakab órasüzlete. — Nevezetthez f. hó 9-enszombaton d. e. 3/4 12 órakor beállított egy gyanus kinezesü ember és egy vöröskö-ves csavart aranygyűrűt kínál eladásra. Bé-kefi előtt gyanus lévén a dolog, alkudozott vele egy ideig s kérdezte tőle, hogy hol sze-rezte azt a gyűrűt. Az idagen, ki tótos accen-tussal beszélt s a kin kek lélikabát volt csikos bélléssel és bársonygallerral — azt mondta,

hogy azt az utcán vette 3 frt 50 krért. Bé-kefi azonnal tisztában volt, hogy ez a gyűrű nem igaz uton juthatott nevezett birtokába s olvasva az utóbbi bűntényeket a dob-utczá-ban elkövetett rablógyilkosság tettesét vélte az idegenben felismerhetni.

Erre vallott a fent leirt öltözetben kívül, annak halvány bajusz és szakálltalan arca és a tótos kifejtés s azonkívül a zavart felele-tek is. Miért is azonnal rendörért küldött, azt gondolván, hogy majd addig jó szóval tartja. E czélból a gyűrűt is megvette tőle 2 frtért, amde rendör nem mutatkozott s így az ide-geen háborítlanul eltávozott az üzlethől. Bé-kefi feltvon nagyszámú családját és magát is, nem merle őt tartóztatni. Alig hogy az ismer-retlen az üzlethől kilépett, jött a rendör s de-etectivek is, úgy hogy Bekéfi meg a mint egy 30—40 lépésre haladó vélt gyilkost meg tudta nekik mutatni. Ezt azonban ő is észre-vette s ucczu neki vesd el magad, a nyaka közé kapta a lábát és szaladt a Temető-ut-czán végig az Angya föld felé.

A rendör és detectivek utána, sőt később lova-rendörök is, elfogai azonban nem tudták, mert az elfünt, most már azonban a legna-gyobb valószínűség szerint elesipik, mert az egész rendőrség mozgósítva van s a ruhazata és személyleírása is ismert lévén, ugy lehet, hogy reggelre már a hívősön lesz. Bekéfi a gyűrűt azonnal átszolgáltatta a rendőrségnek.

Kimutatás az ujp. izr. népkönyha javára befolyt adományokról.

Friedmann Arminné urnó ivén adakoz-tak: Propper Sándor 1 frt, Klein Geza 1 frt, Ujpesti kereskedelmi- és iparbank 20 frt, Friedmann Armin 20 frt, Masonyi Gyula 1 frt, Matzek Károly 2 frt, Neufeld David 50 kr., Dr. Venetianer Lajos 2 frt, Diamantstein La-jos 20 frt, Dr. Samuel Lazárne Budapest 25 frt, Lederer Arthur Budapest 10 frt, ösze-sen: 112 frt 50 kr.

Dr. Elsner Simonné urnó ivén adakoztak: Ujpesti önszegélyző egylet m. sz. 20 frt, Gott-lob Adolf 50 kr., Hallamasekné 2 frt, Kastl A. 50 kr., Diamant József 20 kr., Ernst David 20 kr., Lászlóai Szabó Jenőné 50 kr., Graczin-ger Miksa 50 kr., Breuer Henrik 1 frt, Ujpesti hajadonok gyűjt. fennmaradt 38 kr., Jaoovits Gyuláné 2 frt, összesen: 27 frt 78 kr.

Weisz Marné és Adolfné urnók ivén ada-koztak: Egyedi Lajos 25 frt, Ujpesti izr. hit-község 100 frt, Weisz Armin és Fiai 20 frt, Russo & Hanu 5 frt, Strasser & Schönfeld 5 frt, Riesz Testvérek 5 frt, N. N. 5 frt, Lei-ner József 5 frt, Erben Samu 5 frt, Brüder Aurel & Farchy 5 frt, Klein Jakab H. 5 frt, Heller B. 5 frt, Sonnenschein E. 3 frt, Radits Josefín 3 frt, Fuchs Henrik 2 frt, Frankl Em 1 2 frt, N. N. 50 kr., N. N. 1 frt, összesen: 201 frt 50 kr.

Dorner Nándorné urnó ivén adakoztak: Feldmann József 5 frt, Waldmann Roza 1 frt, Kohn S. 50 kr., Kostyán 50 kr., Mum 2 frt, Eichel Jakab 1 frt, Váradi J. 50 kr., Lukáts-ovics Lajos 1 frt, Kovácsné 1 frt, Steiner Lajos építész 5 frt, összesen: 17 frt 50 kr.

Özv. Elsner Sarolta urnó ivén adakoztak: Földy Testvérek 2 frt, Wutike Ferenc 1 frt, Rózsaköször 5 frt, Kohn Miklós 50 frt, özsze-sen: 58 frt.

Deutsch Antalné urnó ivén adakoztak: Löwy Armin Budapest (füreszgyáros) 5 frt, Kurcz Gyula 2 frt, Márkus Miksáné 2 frt, N. N. 50 kr., Krusche Tekla 2 frt, N. N. 20 kr., Pet Mária 1 frt, Kolmann Gyula 1 frt, Wiener 20 kr., Mady Lajos 1 frt, Kohler 30 kr., Breu-er A. 50 kr., Renitsch 1 frt, Kestler 1 frt, Ifj. Szalay István 1 frt, Weisz Vilmosné 50 kr., Lichtenstein Lipót 2 frt, Deutsch Antal 3 frt 30 kr., Lichtenstein Morné 4 frt, Cserny Má-ria 50 kr., N. N. 1 frt, összesen: 70 frt.

Dr. Steinhardt Bódogné urnó ivén ada-koztak: Löwy Ignác fakereskedő 20 frt, Ehrenwald Fáni 3 frt, Ujpesti Takarékpenz-tár 30 frt, Fuchs Bela 1 frt, Weinberger Ár-min 1 frt, Grünbaum 2 frt, Nathan József 2 frt, Cseh Iván 5 frt, Steiner Miksa 2 frt, Dr. Steinhardt Bódog 2 frt, összesen: 68 frt.

Reisz Davidné urnó ivén: Reisz David 5 frt.

Waldapfel Fülöpné urnó ivén adakoztak: Kann 2 frt, Mayer Kálmán 1 frt 50 kr., Lo-vich, Kolmann J., Wellin Lajosné, N. N. L. Trefóly, Salezer Ignátz, M. N. a 1 frt, özsze-sen 7 frt, Popper Sándor 40 kr., Janka néni,

Rosenfeld M., Bonyhádi Antalné, V. K., N. N., D. R., Prober, X. Y., N. N., Schneller Mária, B. J. á 50 kr., összesen: 5 frt 50 kr., Mezei J. 20 kr., Schwarcz E., Edelstein, N. N., Kaufmann, Fürst Áronné, N. N., N. N., N. N., Silbermann, B. J. á 20 kr., összesen 2 frt, Földes, S. K., K. F., A., Lampel Zsigá, L. M., V. N., Fuchs, F. H., M., á 10 kr., összesen 1 frt, F. N., W. Sz., Rosenfeldné, Z. W., N. N., Knapp Rozália, N. N., N. N., á 10 kr., összesen 80 kr., Kaufmanné, 10 kr., Waldapfel Fülöp 3 frt, összesen: 23 frt 80 kr.

Gözl Jozsefné urnó ivén adakoztak: Schöger 1 frt, Brandenburg Jolánne 2 frt, összesen: 3 frt.

Deucht Ignáczné urnó ivén adakoztak: Deucht 3 frt, Hadi József 3 frt, Amodeo 5 frt, Adler Ignáczné 50 kr., Halmágyi 3 frt, N. N., Ózv. Jonás Dávidné 1 frt, N. N. 20 kr., Lorenz István 1 frt, Berner 50 kr., Hacker Julia 50 kr., Fröhof 50 kr., Diamant Ignáczné 3 frt, Mauthner Testv. és T-sa 25 frt, Balog N. 1 frt, összesen: 49 frt 20 kr.

Nadel Gusztávne urnó ivén: Nadel Gusztávne 2 frt.

Fuchs Sámuelne urnó ivén adakoztak: Kanitz Ignátz és Fiai 5 frt, Auer 5 frt, Pollak és Baron 2 frt, Fuchs Sámuelné 2 frt, összesen: 14 frt.

Schreiber Gyulane urnó 5 frt.
Schwarcz Jakabné urnó ivén adakoztak: Schwarcz Jakab 5 frt, Steiner Lajos 5 frt, Csepesányi Béla 5 frt, Amalia ive 2 frt, Kabók József 2 frt, St. St. 50 kr., N. N. 1 frt, Szűcs 50 kr., Schwarcz és Zeisler 50 kr., Rott Roza 1 frt, Mika Jozsefné 50 kr., Lichtenstein József 3 frt, Szerényi Kázmérné 3 frt, Kopp Jozsefné 1 frt, Sladek Anna 3 frt, Vukitsevics

József 2 frt, Silbermann Izidor 1 frt, N. N. 30 kr., Scheiber S. 1 frt 50 kr., Graner Adolf 1 frt, Klein Samu 2 frt, Bettelheim J. 1 frt, Illek Vincze 5 frt, Deutsch E. L. 1 frt, N. N. 50 kr., N. N. 35 kr., összesen: 48 frt 65 kr.

Szel Manoné urnó ivén adakoztak: Dr. Altver, Tuchmann, Ladányi, Berger L., Dr. Krausz, Dr. Csillag, Dr. Papay, Dr. Kovacs, á 1 frt, összesen: 8 frt, Szel Manó 2 frt, összesen: 10 frt.

Fornheim Izidorné urnó ivén adakoztak: Fornheim Izidor 5 frt, Fornheim Klára 2 frt, összesen: 7 frt.

Fuchs Bernálné urnó ivén adakoztak: Fuchs Bernál 1 frt, N. N. 50 kr., Blau Gyula 30 kr., összesen: 1 frt 80 kr.

(Vége következik.)

Ki 40 vagy 50 évi törlesztésre pénzt felvenni, ki telket, házat venni vagy eladni és a ki építeni akar, forduljon bizalommal hozzám.

Czim a kiadóhivatalban.

Egy üres telek

1040 négyszögöles, bekerítve főut- és Deák-utca sarkán szabad kézből eladó, esetleg bármilyen célra hasznosítható.

Bővebb értesítés Weisz Armin és fiai börgyáros cégnél Ujpest, vaczi ut 40. sz. a. kapható.

12

Eladó telkek.

Az »Ujpesti kereskedelmi és iparbank« tulajdonát képező

Földessy-féle telkek

szabad kézből eladók.

A venni szándékozók ez ügyben bővebb értesítést nyerhetnek minden héten *szeddélno délutáno 3-5* óra közt a bank helyiségében Ujpest, Árpád ut 3. szám.

22

A ki házat, telket eladni szándékozik, az forduljon teljes bizalommal

az első ujpesti bank- és váltóház

Markus Testvérek

házak, telkek vétele és eladási osztályához

Ujpest, Árpád-ut 12.

2